

PÄÄTÖS

ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA)
tapauskohtaisesta soveltamisesta

Pvm: 4.12.2017

Dnro: UUDELY/4764/2017

HANKE

Ämmässuon jätteenkäsittelylaitoksen tavanomaisen jätteen pintarakenteita koskevat muutokset ja jätteiden vastaanottoa ja käsittelyä koskevat muutokset, Espoo

HANKKEESTA VASTAAVA

Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä HSY
Juha Uuksulainen
juha.uuksulainen(at)hsy.fi

ASIAN VIREILLETULO

HSY- Helsingin seudun ympäristöpalvelut-kuntayhtymä on pyytänyt kirjellään 11.5.2017 Uudenmaan ELY-keskukselta lausuntoa Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöluvan muutoshakemusta varten aiemmin tehtyjen YVA-menettelyiden riittävydestä.

Muutoshakemus koski tavanomaisen jätteen pintarakenteita koskevia muutoksia sekä jätteiden vastaanottoa ja käsittelyä koskevia muutoksia.

HSY on täydentänyt lausuntopyyntöään 5.7.2017. Hankkeesta 26.9.2017 pidetyn neuvottelun jälkeen HSY on edelleen täydentänyt lausuntopyyntöään 14.11.2017 sekä 20.11.2017.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

HSY:n hanke ei edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeesta vastaavan on YVA-lain 25 §:n mukaisesti oltava kuitenkin riittävästi selvillä hankkeen ympäristövaikutuksista hanketta toteuttaessaan.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEEN KUVAUS JA SIJAINTI

Sijainti

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskus sijaitsee Espoon kaupungin länsiosassa osittain Espoon kaupungin ja osittain Kirkkonummen kunnan alueella. HSY:llä on omistuksessa maata yhteensä 258 ha, josta jätteenkäsittelytoimintojen aluetta on noin 200 ha.

Yleiskuvaus

Ämmässuon jätteenkäsittelylaitoksella on tarkoitus tehdä tavanomaisen jätteen kaatopaikan pintarakenteita koskevia muutoksia ja jätteen vastaanottoa ja käsittelyä koskevia muutoksia.

Vanhan kaatopaikan ja laajennusalueen kaatopaikan pintarakenteiden rakentamisessa käytetään jätteeksi katsomatonta Helsinki-moreenia.

Vantaan Energian jätevoimalan jätteenpoltossa syntyvän kuonan käsittelytarve Ämmässuolla tulee kasvamaan. Lausuntopyyntönsä täydennyksessä 20.11.2017 HSY esittää jätteenpoltton kuonien vastaanotto- ja käsittelymääriä nostettavaksi 24 900 tonnia vuodessa. Nykyinen määrä on 70 000 t/a. Korotuksen jälkeen määrä olisi 94 900 t/a.

Kuonan käsittelymenetelmien osalta haetaan lupaa myös kuonan murskaukseen. Kuonat käsitellään kuonakentällä, jonka pinta-alaan tai rakenteisiin ei esitetä muutoksia. Käsiteltyä kuonaa hyödynnetään mm jätteenkäsittelykeskuksen kenttärakenteissa sekä kaatopaikan pintarakenteissa.

HSY luopuu 20.11 tulleessa lausuntopyyntönsä täydennyksessä betoni, tiili ja asfalttijätteen käsittelymäärien kasvattamisesta. Vastaanotto- ja käsittelymäärä säilyy voimassa olevan ympäristöluvan mukaisena 80 000 tonnia vuodessa.

Hankkeen vaikutusalueen kaavoitus

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Uudenmaan 1. vaihemaakuntakaava, joka täydentää vahvistettua maakuntakaavaa. Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alue on 1. vaihemaakuntakaavassa merkitty jätteenkäsittelyalueeksi/jäte- ja energiahuollon alueeksi.

Yleiskaava

Alueella on voimassa yleiskaava, joka on yhdistelmä Espoon pohjoisosien yleiskaavasta osa 1 ja Kirkkonummen yleiskaavasta 2020. Yleiskaavoissa Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alue on merkitty kaatopaikka-alueeksi sekä yhdyskuntateknisen huollon alueeksi.

Asemakaava

Espoon puolella Ämmässuon asemakaava mahdollistaa kaatopaikkatoiminnan ja jätteenkäsittelytoiminnan kehittämisen Ämmässuon alueella. Kirkkonummen puoleinen Kirkkonummi Kauhala, Ämmässuon-asemakaava liittyy kiinteästi Espoon puolella laadittuun asemakaavaan. Asemakaavoissa Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen alue on merkitty jätteenkäsittelyalueeksi ja yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialueeksi. Tässä hankkeessa Ämmässuon jätteenkäsittelyalueella tehtävä kuonan loppusijoittaminen liittyy asemakaavan mukaiseen rakentamiseen.

Ympäristön tila hankkeen vaikutusalueella

Pohjavesi ja pintavesi

Ämmässuon-Kulmakorven pohja- ja pintavesien laatua on tarkkailtu alueen yhteistarkkailuohjelman mukaisesti neljä kertaa vuodessa otettavilla näytteillä. Vuonna 2016 tarkkailutuloksissa ei ilmennyt mitään aiemmista tuloksista merkittävästi poikkeavaa.

Kuonan käsittelykentiltä vedet kerätään ja johdetaan viemäriverkkoon ja edelleen jätevedenpuhdistuslaitokselle käsiteltäviksi.

Tutkimusalue ei ole varsinaista pohjavesialuetta. Se sijaitsee kallioalueella, jossa maakerrosten paksuus on yleisesti ottaen vähäinen.

Ilman laatu

Jätteenkäsittelykeskuksen merkittävimmät ilmapäästöt ovat pölypäästöt sekä kaatopaikkakaasun sisältämien rikkiyhdisteiden aiheuttama haju. Ilmanlaatua on näiden komponenttien osalta tarkkailtu Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen toimintoja koskevien ympäristölupamääräysten mukaisesti vuodesta 2000 lähtien. Jätteenkäsittelykeskuksen alueen ja lähiympäristön ilmanlaatua tarkkaillaan Ämmässuon kahdella ilmanlaadun mittausasemalla.

Melu

Jätteenkäsittelykeskuksen aiheuttamaa melua seurataan jätteenkäsittelykeskuksen ympäristössä Laitamaalla, Kolmperässä ja Råbackassa. Vuonna 2016 mitatut tulokset eivät ylittäneet jätteenkäsittelykeskuksen ympäristöluvissa määriteltyä ekvivalenttimelutason (L Aeq) raja-arvoa 55 dB lähimmillä mittauspisteillä Laitamaalla ja Råbackassa. Kolmperän mittauspisteelle vaikuttaa läheinen Turuntie (Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen melumittaus).

Liikenne

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen liikenteen nykyinen pääreitti kulkee pääkaupunkiseudulta Turunväylän (valtatie 1) Histan eritasoliittymään ja siitä Nupurintietä (seututie 110) noin 1,5 km HSY:n jätteenkäsittelykeskuksen liittymään. Turunväylä on nelikaistainen moottoritie ja Nupurintien yksiajoratainen kaksikaistainen väylä.

Kulmakorpi I asemakaavaehdotuksen mukaan Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen liikenne tulee vastaisuudessa kulkemaan Kulmakorventien kautta ja siitä itäisen liittymän kautta moottoritiele.

Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen liikennemäärä on noin 1 100 ajoneuvoa vuorokaudessa, joista raskaita ajoneuvoja on noin 600.

Nupurintien (seututie 110) liikennemäärä on Ämmässuontien ja Histan liittymien välillä arviolta 5 300 ajoneuvoa vuorokaudessa. Tästä liikenteestä arviolta lähes puolet on Ämmässuon alueen aiheuttamaa liikennettä. Nupurintien liikennemäärä Ämmässuontien liittymästä länteen päin on nykyisin noin 2 800 ajoneuvoa vuorokaudessa (Tiehallinto 2010).

Histan eritasoliittymän ja Ämmässuon välisen tieosuuden varrella ei ole asutusta, mutta tiellä kulkee jonkin verran kevyttä liikennettä mm. Kolmperän alueelta. Nupurintiellä ei ole tällä osuudella erillistä kevyen liikenteen väylää.

HANKKEESTA VASTAAVAN ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA

Ympäristövaikutukset

Liikennemäärät

Kuonan käsittelymäärän lisäys 70 000 tonnista vuodessa 150 0000 tonniin vuodessa (ympäristöluvan muutoshakemus 5.7.2017) lisää liikennettä noin 4 650 kuormalla vuodessa (n. 19 kpl/vrk). Liikennemäärä lisää Nupurintien liikennemäärää noin 0,6 % (2014: 3 135 ajon./vrk) ja Turunväylällä noin 0,05 % (2014 n. 40 000 ajon./vrk).

Hankkeesta vastaavan lausuntopyyntöä täydennyksen 20.11.2017 mukaan kuonan käsittelymäärän lisäykseksi tulisi olemaan 24 900 tonnia/vuosi, eli käsittelymääräksi tulisi 94 900 tonnia vuodessa.

Melu

HSY on teettänyt 28.6.2017 valmistuneen meluselvityksen, jossa on huomioitu toiminta-alueen lähiympäristössä melua aiheuttavien toimintojen melun yhteisvaikutukset HSY:n Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksen melun kanssa.

Melumallinnuksen mukaan luvitettava toiminta yhdessä nykyisten toimintojen kanssa ei aiheuta melun raja-arvojen ylittymistä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Pöly

Pölypäästöt muodostuvat pääosin maa-aineksen kuljetuksesta, kippauksesta sekä maa-aineksen siirtelystä ja kasan pintojen muokkauksesta kaivinkoneella.

Hakemuksen mukaisten materiaalien käsittelystä aiheutuva pölyäminen rajoittuu pääosin materiaalien käsittelyalueelle ja niiden välittömään lähiympäristöön. Pölypäästöjen ilmanlaatuvaikutusten lisääntymisen arvioidaan olevan läheisillä asuinalueilla vähäistä.

Päästöt vesiin ja viemäriin

Vastaanotettava kuona käsitellään tiiviillä kenttäalueella. Tiiviillä rakenteella estetään mahdolliset päästöt maaperään ja edelleen pohjaveteen. Kentän rakenteisiin ei ole tarpeen tehdä muutoksia, eikä hakemuksen mukainen kuonan käsittelymäärän lisäys aiheuta kuormitusta maaperään tai pohjaveteen.

Kuonan käsittelystä aiheutuva pölyäminen on vähäistä eikä sen arvioida aiheuttavan kuormitusta jätteenkäsittelykeskuksen ulkopuoliselle maaperälle ja edelleen pohjavedelle.

Haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventäminen

Kaatopaikan rakenteiden toteuttaminen käyttäen soveltuvia jätemateriaaleja säästää luonnonvaroja. Hakemuksen mukainen toiminta pyrkii vähentämään jätettä lajittelemalla jätteet mahdollisimman pitkälle hyötykäyttöön.

Pölypäästöjä pyritään vähentämään toimintatavoilla, kuten kenttien puhtaanapidolla, käsittelyn ajoittamisella ja tarvittaessa kastelulla.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on pyytänyt 20.6.2017 päivätyllä kirjeellä Espoon kaupungin ympäristökeskukselta ja Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluyksiköltä lausuntoa.

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluyksikkö ilmoitti 26.6, ettei se ota kantaa YVA-menettelyn tarpeeseen. Viestissään se totesi lisäksi, että hanke ei saa johtaa pöly-, vesistö- etc. päästöjen tai muiden ympäristöhaittojen lisääntymiseen Kirkkonummen alueella.

Espoon ympäristökeskus ilmoitti 30.6.2017, että se ei anna lausuntoa.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on varannut HSY:lle mahdollisuuden antaa vastine edellä mainittuihin kannanottoihin.

HSY toteaa vastineessaan, että hankkeen ympäristövaikutukset on käsitelty ympäristölupahakemuksessa. Alkuperäisen hakemuksen mukaisilla toiminnan muutoksilla ei hakemuksen mukaisesti todettu olevan mitään merkittäviä ympäristövaikutuksia hankkeen lähialueilla Espoossa tai Kirkkonummella. HSY muistuttaa edelleen, että kuonan käsittelymäärää on pienennetty alkuperäisestä merkittävästi ja betoni-, tiili- ja asfalttijätteen korotuksesta on luovuttu kokonaan. Nämä muutokset vähentävät edelleen muun muassa liikennevaikutuksia.

ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

Uudenmaan ELY-keskus on ratkaissut, että edellä kuvatun mukainen HSY:n hanke ei edellytä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeen todennäköiset merkittävät ympäristövaikutukset

Kuonan käsittelyssä ja loppusijoittamisessa merkittävimpiä ympäristövaikutuksia voivat olla melu-, pöly-, liikennevaikutukset sekä vaikutukset pohja-, ja pintavesiin.

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia (YVA-laki 4 § 1 mom.). Hankkeet, joihin aina sovelletaan arviointimenettelyä, on määriteltävä YVA-asetuksen hankeluettelossa (YVA-asetus 6 §).

YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon kohdan 11 jätehuolto b) mukaan YVA-menettelyä sovelletaan fysikaalis-kemiallisiin käsittelylaitoksiin, joiden mitoitus on enemmän kuin 100 tonnia jätettä vuorokaudessa ja edellä mainitun asetuksen kohdan 12 mukaan kooltaan vastaavan kokoihin muutoksiin.

Vuonna 2005 Ämmässuon jätteenkäsittelykeskuksessa on tehty YVA, Biojätteiden käsittely sekä tuhkan ja kuonan loppusijoitus (YVA-lausunto selostuksesta, 4.5.2005, Dnro UUS-2004-R-9-53), jossa vaihtoehto 2:ssa tarkasteltiin sekajätteen poltossa syntyvien tuhkien ja kuonien loppusijoitus Ämmässuon jätteenkäsittelylaitoksen laajennusosalle. Loppusijoitettu tuhkamäärä YVA:ssa oli 72 700 tonnia vuodessa.

Nyt esitetty muutos lisääisi kuonan loppusijoitusta Ämmässuolla 24 900 tonnilla kuonaa vuodessa. Tällä määrällä muutoksen mitoitus jää alle 100 tonnia jätettä vuorokaudessa.

Edellä esitetyn perusteella ympäristövaikutusten arviointimenettely ei ole tarpeen YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon perusteella.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

Hankkeeseen sovelletaan yksittäistapausharkinnan perusteella ympäristövaikutusten arviointimenettelyä silloin, jos se todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-asetuksen 6 §:ssä mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Harkinnassa otetaan huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Huomioon otettavia seikkoja on tarkemmin kuvattu YVA-asetuksen 7 §:ssä (YVA-laki 4 § 2 ja 3 mom.).

Johtopäätös

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että hankkeen ominaisuudet, hankkeen sijainti ja vaikutusten luonne eivät yksittäin tai yhteisvaikutukset huomioon ottaen ole sellaisia, että edellä kuvattu hanke todennäköisesti aiheuttaisi laadultaan ja laajuudeltaan YVA-asetuksen hankeluettelon hankkeiden ympäristövaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joten YVA-lain 4 §: 2 momentin mukaista ympäristövaikutusten tapauskohtaista arviointimenettelyä ei sovelleta.

HANKKEEN JATKOKÄSITTELY

YVA-menettelyn tarkoitus on selvittää hankkeen ympäristövaikutukset eikä tämä päätös YVA-menettelyn soveltamisesta ole lupa hankkeen toteuttamiseen. Hankkeen käynnistäminen edellyttää ympäristölupaa.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki, 468/1994) 2, 4, 6, 17, 19 ja 25 §

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus, 713/2006) 4, 6 ja 7 §

Hallintolaki (434/2003) 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Tähän päätökseen saavat hakea muutosta ne, joilla on valitusoikeus muista hankkeen toteuttamisen kannalta olennaisista päätöksistä ja lupasian ratkaisuista (YVA-lain 17 §:n 2 momentti). Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 19 § 3 momentti).

Ylitarkastaja

Leena Eerola

Ylitarkastaja

Martti Pelkkikangas

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntayhtymä HSY, saantitodistuksen, suoritemaksutta.

Ilmoittaminen ilmoitustaululla

Päätöksestä kuulutetaan Espoon ja Kirkkonummen virallisella ilmoitustaululla.

Julkaiseminen

Päätös julkaistaan sähköisesti osoitteessa: www.ymparisto.fi → Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi → Ympäristövaikutusten arviointi → YVA-päätökset → Uudenmaan ELY-keskus

Päätös tiedoksi sähköisesti

Helsingin seudun ympäristöpalvelut- kuntaryhmä
Espoon kaupunki, ympäristökeskus
Kirkkonummen kunta, ympäristönsuojeluyksikkö

LIITE Valitusosoitus

LISÄTIEDOT Martti Pelkkikangas, martti.pelkkikangas@ely-keskus.fi

Valitusviranomainen

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle viimeistään kolmantenkymmenentenä (30) päivänä päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Tavallisen kirjeen katsotaan tulleen vastaanottajan tietoon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, osoite ja puhelinnumero. Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituksen toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä viraston aukioloaikana.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 250 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen antamispäivästä.

Helsingin hallinto-oikeus

käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Asiakaspalvelu/kirjaamo p. 029 56 42069 (ma-pe klo 12.00-15.00)

Puhelinvaihte: 029 56 42000

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: klo 8.00-16.15

